Lietas Nr. C36049416
Lietas arhīva Nr. C-0494-16

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Talsos 2016.gada 16.maijā

Talsu rajona tiesa
tiesnese Ilze Valbaka,
izskatot rakstveida procesā civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu,

konstatēja:

/pers. A/ (turpmāk – prasītāja) 2016.gada 23.martā cēlusi tiesā maza apmēra prasību pret /pers. B/ (turpmāk – atbildētāju) par MK noteikumos noteiktā minimālā uzturlīdzekļu apmēra piedziņu bērna /pers. B/ uzturēšanai, norādot, ka atbildētājs pēdējo reizi dēla vajadzībām iedevis 100 EUR šī gada februārī, martā naudu iedot nevar, jo naudas nav, ieteicis vērsties tiesā. Prasība pamatota uz Civillikuma 179.pantu, Ministru kabineta 15.01.2013 noteikumiem Nr.37, 24.11.2015 noteikumu Nr.656 2.punktu. Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja par labu viņai uzturlīdzekļus bērna uzturam 92,50 EUR mēnesī, bet ne mazāk kā Ministru kabineta noteikto, uzturlīdzekļu piedziņu nosakot nekavējoši, kā arī piedzīt maksu par advokāta sniegto juridisko palīdzību lietā 70 EUR. Prasītāja norādījusi arī, ka pirmstiesas procesā mediācija nav veikta un to nevēlas, nevēlas arī uzklausīšanu tiesas sēdē. (skatīt lietas 4.-6.lapu)

2016.gada 30.martā atbildētājam nosūtīts prasības pieteikums un paskaidrojuma veidlapa, nosakot termiņu – 15 dienas no nosūtīšanas – paskaidrojuma iesniegšanai tiesā (skatīt lietas 15., 17.lapu).

2016.gada 14.aprīlī tiesā saņemti atbildētāja paskaidrojumi, kuros norādīts, ka prasību atzīst pilnā apmērā, ka nevēlas uzklausīšanu tiesas sēdē. (skatīt lietas 18.-19.lapu)

Civilprocesa likuma 250.^{26}pants nosaka, ka tiesa, ievērojot šajā nodaļā paredzētos izņēmumus, iztiesā lietu tiesas sēdē, ja ir saņemts puses pamatots lūgums un tiesa atzīst par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē. Tiesa var lietu iztiesāt tiesas sēdē arī pēc savas iniciatīvas. Ja tiesa atsaka lūgumu iztiesāt lietu tiesas sēdē, to norāda spriedumā. Tiesa uzskata, ka šajā gadījumā, ievērojot, ka atbildētājs prasību savā rakstveida paskaidrojumā atzina pilnīgi, ka puses nav lūgušas lietu izskatīt tiesas sēdē, tad arī lietu nav pamata iztiesāt tiesas sēdē.

Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmā daļa nosaka, ka, ja tiesa neizskata lietu tiesas sēdē saskaņā ar šā likuma 250.^{26}pantu, lietu izskata rakstveida procesā, laikus paziņojot pusēm par datumu, kad tiesas kancelejā varēs saņemt sprieduma norakstu, kā arī informē par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, un izskaidro tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim. Datums, kad sprieduma noraksts ir pieejams tiesas kancelejā, uzskatāms par sprieduma sastādīšanas datumu.

Paziņojums pusēm nosūtīts 2016.gada 15.aprīlī, norādot, ka lieta tiks izskatīta rakstveida procesā 2016.gada 16.maijā un spriedums būs pieejams tiesas kancelejā no 2016.gada 16.maija plkst.15.00. (skatīt lietas 21., 23.lapu)

Tiesa, pārbaudījusi un novērtējusi pierādījumus lietā, atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnīgi šādu apsvērumu dēļ:

Civilprocesa likuma 193.panta piektajā daļā noteikts, ka, .. ja atbildētājs pilnībā atzinis prasību, sprieduma motīvu daļā iekļauj tikai norādi uz normatīvajiem aktiem, pēc kuriem tiesa vadījusies.

Tiesa uzskata, ka minētā likuma norma piemērojama konkrētajā gadījumā, jo atbildētājs prasību atzinis pilnā apmērā.

Prasības pamatojumam prasītāja norādījusi Civillikuma 179.pantu un Ministru kabineta 15.01.2013. noteikumus Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" un 24.11.2015. noteikumu Nr.656 2.punktu.

Latvijas Republikas Civillikuma (turpmāk – Latvijas CL) 179.pantā noteikts, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa (panta pirmā daļa).

Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem (panta otrā daļa).

Minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu (panta piektā daļa).

Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr.37 vecumā līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai bērna uzturam noteikta minimālā uzturlīdzekļu summa 25% apmērā no minimālās mēneša darba algas, kas pašreiz ir 92,50 EUR, un bērna uzturam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30% apmērā no minimālās mēneša darba algas, ievērojot, ka saskaņā ar 2015.gada 24.novembra Ministru kabineta Noteikumu Nr.656 „Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru un normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" 2.punktu no 2016.gada 1.janvāra minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir 370 *euro*.

Tā kā atbildētājs prasību pilnībā atzinis un ievērojot, ka tiesa prasību atzīst par pamatotu, tad motīvu uzskaitījums un pierādījumu analīze spriedumā netiek dota.

Uzturlīdzekļi tiesas noteiktajā apmērā atbilstoši judikatūrai, kas izveidojusies attiecībā uz Civillikuma normas par vecāku pienākumu gādāt par bērnu uzturēšanu tulkojumu (skat. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 29.augusta spriedumu lietā Nr. SKC-556), ievērojot prasītājas lūgumu, piedzenami no 2016.gada 23.marta, kad tiesā celta prasība par uzturlīdzekļu piedziņu, jo ar prasības celšanas brīdi prasītāja saskaņā ar Civilprocesa likuma 1.pantu uzsākusi savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju. (skatīt prasības pieteikuma reģistrācijas datumu lietas 4.lapā)

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu prasītāji prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu atbrīvoti no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos.

Tiesa uzskata, ka, ievērojot minētās likuma normas, no atbildētāja valsts ienākumos piedzenamai tiesas izdevumi: valsts nodeva 166,50 EUR (aprēķins saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) un 35.panta pirmās daļas 3.punkta noteikumiem: mēnesī piedzenamā uzturlīdzekļu summa bērnam 92,50 EUR x 12 kalendāra mēneši gadā = 1110 EUR x 15%) un ar lietas izskatīšanu saistītie tiesas izdevumi 5,84 EUR par ierakstītu tiesas dokumentu nosūtīšanu saskaņā ar CPL 39.panta pirmās daļas 5.punktu. (skatīt lietas 2.lapu) Maksājumu dokumentus, kas apstiprina tiesas izdevumu labprātīgu samaksu valsts ienākumos, atbildētājam nekavējoties jāiesniedz Talsu rajona tiesā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 1.a)punkta noteikumiem, ievērojot šā panta ceturtās daļas nosacījumu, prasībās, kurām ir

mantisks raksturs un kurās prasības summa nepārsniedz 8500 *euro*, atlīdzināmie izdevumi advokāta palīdzības samaksai ir to faktiskajā apmērā, tomēr ne vairāk par 30 procentiem no prasījumu apmierinātās daļas; ja prasība tiek skatīta pirmās instances tiesā, atlīdzināmie izdevumi advokāta palīdzības samaksai nedrīkst pārsniegt 50 procentus no šā panta pirmajā daļā noteiktās maksimālā atlīdzības apmēra, ievērojot, ka prasības summa šajā gadījumā ir 1110 EUR (uzturlīdzekļu summa par 12 kalendārajiem mēnešiem – skatīt prasības summas aprēķinu iepriekš), ka prasītāja samaksājusi advokātei par juridiskās palīdzības sniegšanu 70 EUR (skatīt kvīti lietas 8.lapā), tad no atbildētāja par labu prasītājai ir pamats piespriest samaksāto atlīdzību pilnā apmērā – 70 EUR, jo šī advokātei samaksātā summa nepārsniedz likumā paredzēto apmēru.

Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktā noteikts, ka pēc lietas dalībnieka lūguma tiesa spriedumā var noteikt, ka pilnīgi vai noteiktā daļā nekavējoties izpildāms spriedums par līdzekļu piedziņu bērnu uzturēšanai.

Šajā gadījumā prasības pieteikumā prasītāja lūgusi sprieduma nekavējošu izpildi daļā par uzturlīdzekļu piedziņu. Tādēļ, ievērojot prasītājas lūgumu un norādīto likuma normu, nosakāma sprieduma nekavējoša izpilde daļā par uzturlīdzekļu piedziņu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu, taisot spriedumu, tiesa spriedumā nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nevar būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesa uzskata, ka atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesa norāda, ka spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2]pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42., 97., 204.[1], 250.[25], 250.[27]panta un 205.panta pirmās daļas 1.punkta noteikumiem tiesa

nosprieda :

Apmierināt maza apmēra prasību pilnīgi.

Piedzīt, sākot ar 2016.gada 23.martu, no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus 2015.gada 7.jūlijā dzimušā dēla /pers. B/, personas kods /personas kods/, uzturam ik mēnesi 92,50 EUR (deviņdesmit divus *euro* un 50 centus), bet ne mazāk kā 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās ikmēneša darba algas ik mēnesi, līdz bērna 7 gadu vecuma sasniegšanai un ne mazāk kā 30% apmērā no minimālās ikmēneša darba algas ik mēnesi pēc bērna 7 gadu sasniegšanas, līdz bērna pilngadībai vai līdz apstākļu maiņai, kas iemaksājami prasītājai AS SEB bankas kontā Nr. /numurs/.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, ar lietas vešanu saistītos izdevumus advokāta palīdzības samaksai 70 EUR (septiņdesmit *euro*).

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos valsts nodevu 166,50 EUR (vienu simtu sešdesmit sešus *euro* un 50 centus), kas iemaksājama valsts kasē, reģistrācijas Nr. 90000050138, kontā Nr. LV55TREL1060190911200.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu Tiesu administrācijai ar lietas izskatīšanu saistītos tiesas izdevumus 5,84 EUR (piecus *euro* un 84 centus), kas iemaksājami Tiesu administrācijai, NMR 90001672316, kontā Nr. LV51TREL2190458019000.

Maksājumu dokumentus, kas apstiprina tiesas izdevumu labprātīgu samaksu valsts ienākumos, atbildētājam nekavējoties jāiesniedz Talsu rajona tiesā.

Noteikt, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Noteikt atbildētājam termiņu sprieduma daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas – 2016.gada 16.maija, Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, iesniedzot apelācijas sūdzību Talsu rajona tiesā.

Tiesnese Ilze Valbaka